



Develop Your
Creativity

НЕТИКЕТ

СЦЕНАРИЙ I



Съфинансирано от
Европейския съюз

ЛИДЕР:



ПАРТНЬОРИ:



Съдържание

I ГЛАВНА ИНФОРМАЦИЯ	3
• Продължителност на семинара	
• Получатели на семинара	
• Брой участници	
• Методи/техники на работа	
• Необходими материали за работилницата	
• Цел на семинара	
II РАМКА НА РАБОТИЛНИЦАТА	6
• План на работилницата	
• Представяне на ръководителя на семинара	
III СЪЩНОСТНО СЪДЪРЖАНИЕ	8
• Въведение	
• Мини лекция: Онлайн поведение и безопасност	
• 10 работни карти	
• 10 упражнения	
IV ЗАКЛЮЧЕНИЕ ОТ РАБОТИЛНИЦАТА	39
V ВЪПРОСНИК ЗА ОЦЕНКА	40
VI ПРИМЕРНО УДОСТОВЕРЕНИЕ/ СЕРТИФИКАТ	42

ФИНАНСИРАНО ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ. ИЗРАЗЕНИТЕ ВЪЗГЛЕДИ И МНЕНИЯ ОБАЧЕ ПРИНАДЛЕЖАТ ИЗЦЯЛО НА ТЕХНИЯ(ИТЕ) АВТОР(И) И НЕ ОТРАЗЯВАТ НЕПРЕМЕННО ВЪЗГЛЕДИТЕ И МНЕНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ИЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА (ЕАСЕА). ЗА ТЯХ НЕ НОСИ ОТГОВОРНОСТ НИТО ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, НИТО ЕАСЕА.

ГЛАВНА ИНФОРМАЦИЯ



Продължителност на семинара:

6 часа

Възраст на участниците:

Получателите на семинарите са възрастни на възраст 50+ години, свързани в клубове за възрастни, библиотеки, общи стаи, тематични кръгове или други места, които свързват възрастни хора.

Брой участници:

Уъркшоп група за 10 души от всякакъв пол. Възможно е провеждането на работилници и в по-малка група от минимум 6 човека, в зависимост от условията на помещението, но не повече от 14 човека.

Дидактически методи:

- Беседа,
- презентация,
- практически упражнения,
- обяснение,
- наблюдение,
- насочващ клип,
- дискусия.

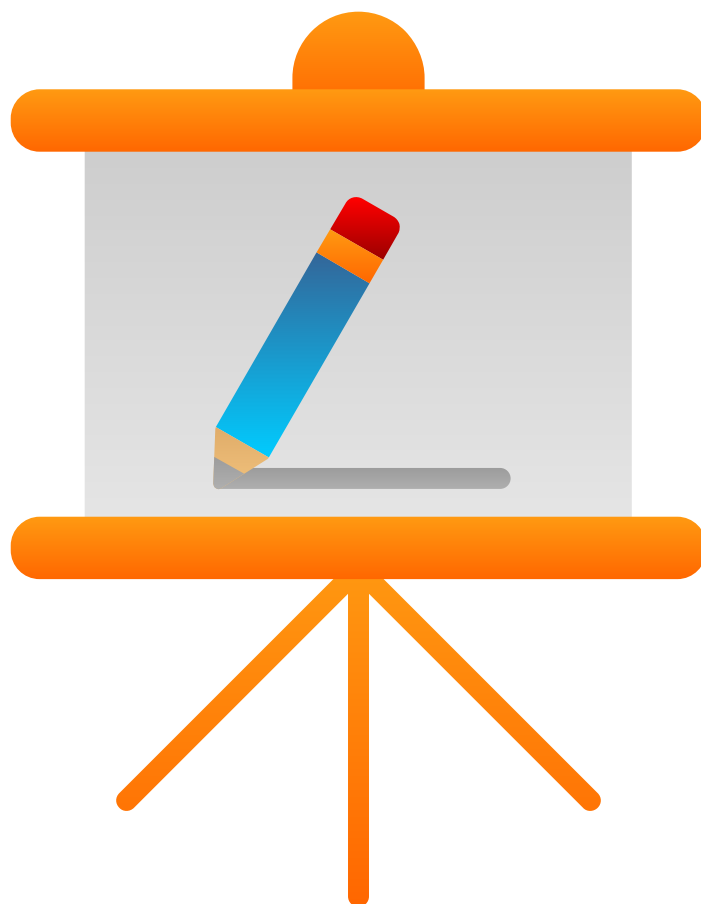
Курс на действие:

- Представяне на ръководителя на семинара,
- Определяне на правилата за групова работа,
- Въведение в темата,
- Почивка,
- Практически семинар,
- Почивка,
- Резюме с оценка.

ГЛАВНА ИНФОРМАЦИЯ

Инструменти, използвани по време на семинара:

- Комплект компютър/лаптоп,
- високоговорители,
- проектор,
- интернет,
- химикалки,
- бележки,
- флипчарт,
- хартия,
- сертификати,
- маркери,
- въпросник за оценка.



Цел на семинара :

След семинара участникът:

- Разбира термина „нетикет“
- Разбира защо е важно да се държим правилно онлайн
- Разбира термините, свързани с „нетикет“
- Разбира предимствата и недостатъците на използването на интернет
- Може да напише учтив и добре изграден имейл
- Познава различни търсачки
- Може да използва търсачките ефективно, за да търси собствени термини
- Може да даде примери за подходящо онлайн поведение
- Разбира как можем да се пазим онлайн
- Разбира как можем да се предпазим от киберпрестъпления

Компетенции на 50+ участника в семинара:

- Разбира термина „нетикет“
- Разбира и може да прилага нетикет, докато използва интернет
- Познава правилата за писане на имейл
- Може да напише добре изграден имейл
- Знае как да се пази онлайн
- Осъзнаване как да се държим правилно онлайн
- Може да използва търсачката
- Развийте своите ИТ умения
- Запознайте се с други хора и разчупете бариерите

II ВЪВЕДЕНИЕ

Представяне на ръководителя на семинара (10 мин.)

Представяне на ръководителя на семинара Водещият се представя и казва своите :

- пълно име
- образование
- опит
- Интереси



Правила на групата - (15 мин.)

Ръководителят на семинара раздава две лепящи се листчета на участниците и ги моли да напишат на всяко едно от тях какво правим и какво не правим по време на семинара, за да осигурим приятна и безопасна атмосфера. Водещият дава на участниците -2 минути за тази задача.

примери:

какво правим

- Ние сме учтиви един към друг
- ние се уважаваме
- общуваме през почивките

какво не правим

- ние не критикуваме другите
- ние не използваме нашите телефони
- ние не критикуваме отговорите на другите

Ръководителят на семинара събира листчетата, чете ги на глас и пита дали всички са съгласни с представените правила. Залепват ги на видно място или молят някой от участниците в класа да го направи. След това предлагат на участниците да напишат името си на второто листче и да го залепят на видно място на гърдите си.



III. СЪЩНОСТНО СЪДЪРЖАНИЕ

Част I

ВЪВЕДЕНИЕ

Ръководителят на семинара обяснява на участниците в семинара какво е „нетикет“ и защо е важно да имаме правила за това как да се държим онлайн.

Водещият дава обща информация и определения, свързани с темата. Водещият разказва на участниците фактите, свързани с нетикета и онлайн поведението.

Задаваме въпроси:

- Знаете ли какво е "нетикет"?
- Можете ли да дадете примери за различни търсачки?
- Знаете ли защо е важно да се пазим и да бъдем в безопасност в интернет?
- Как мислите, че можем да се предпазим в интернет?

Водещият обобщава дискусията .

Лидерът изслушва отговорите на слушателите, след което обобщава:

Нетикетът, известен още като Интернет етикет, е набор от насоки, които човек трябва да следва, когато комуникира по имейл, създава блокове, изразява мнения в онлайн дискуссионни табла или участва във всеки друг онлайн форум. Има различни търсачки, които използваме, например Google, Microsoft Edge, Safari и Mozilla Firefox. Важно е да се бъдем в безопасност в интернет, особено сега, когато интернет измамите стават все по-популярни и са насочени особено към по-възрастното население. Можем да се предпазим в интернет, като имаме силни пароли за нашите онлайн акаунти, не даваме лична информация онлайн и на други и не публикуваме лична информация онлайн.



Неофициален кодекс на поведение, известен като нетикет, се спазва от потребителите на онлайн и цифрови технологии, включително интернет, имейл и чат стаи. Етикетът, който описва широките обичаи на подходящо и учтиво поведение в социални контексти и обстоятелства, е изходната дума за термина "нетикет". По този начин, това е акт на действие учтиво и внимателно в онлайн настройки като личен имейл, онлайн дискусии, чат стаи и онлайн профили.

Хората са социални същества и докато разпознаването на културните норми в реалния свят е втора природа, онлайн може да бъде по-голямо предизвикателство. Появата на социалните медии и услугите за онлайн съобщения обаче доведе до мълчалив консенсус относно универсалните комуникационни норми. Дори хората, които са израснали с дигиталните технологии или „дигиталните местни жители“, могат да научат повече за правилното онлайн поведение.

Вашият цифров отпечатък е също толкова автентичен, колкото и физическият. Освен това, той може да бъде локализиран също толкова бързо благодарение на технологиите за наблюдение в интернет. Като защитава вашата комуникация и лична информация, мрежовият етикет помага за предотвратяването на кражба на самоличност и други форми на киберпрестъпления. Можете да планирате срещи по-лесно, да създавате връзки по-успешно и да намирате информация по-бързо с помощта на нетикет.

Всички ние все още се учим на правилно онлайн поведение, така че може да е смущаващо да се ровим в море от непознати. Най-добрите браузъри за поверителност могат да ви помогнат да защитите онлайн поведението си, но тайната на онлайн безопасността е овладяването на нормите на нетикета.



Ето основните десет правила на нетикета:

1. Представете се добре

Поради липсата на видими индикации, докато сте онлайн, самопредставянето е от съществено значение. Нека всеки удар се брои, когато избирате думи и препинателни знаци. Бъдете достъпни, мили и ангажиращи – точно както бихте били в реалния живот – за да създавате приятели или да изграждате мрежи.

2. Използвайте уважителен език

ВСИЧКИ ГЛАВНИ БУКВИ = КРЕЩЕНЕ ИЛИ ВИКАНЕ

Опитайте се да избягвате да използвате само главни букви. В сайтове за социални мрежи или форуми използването на малки букви е подходящо, ако сте последователни; просто избягвайте да превключвате между всички малки букви и подходящи главни букви. Във формални контексти пишете правилно думите с главни букви и използвайте правилна граматика.

Ако искате да проведете ползотворен разговор, избягвайте псувните, тъй като изглеждат агресивни, независимо от мотивацията ви. Тъй като човекът, с когото говорите, може да не споделя вашите възгледи и история, използвайте неутрален език и избягвайте всичко, което може да е обидно.

Ако непознат се свърже с вас произволно и комуникацията изглежда подозрителна или неестествена, може да сте измамен. Докладвайте за всякакви интернет измами, на които попаднете.

3. Проверете граматиката си

Докато приятелите може да не се интересуват от правилната граматика, колегите и работодателите го правят. Когато говорите в професионална позиция, избягвайте тежкия жаргон, странните акроними, съкращения и различен правопис. Може да се чувствате по-естествено да говорите по този начин онлайн, но в официален контекст може да изглеждате като нетърпелив и незрял.



4. Уважавайте личното пространство на другите хора

Физическата и цифровата поверителност са от решаващо значение. Преди да препратите имейл на някой друг, проверете с подателя, за да сте сигурни, че го е имал предвид изключително за вас. Използвайте опцията Скрито копие (сляпо копие) в масови имейли, ако не сте наясно със социалната динамика на групата, тъй като тя скрива имейл адресите от получателите.

Разпространението на нечий имейл също може да доведе до получаване на спам, което е нещо, което никой не обича. Преди да маркирате някого в публикация в социалната мрежа, получите неговото разрешение. Никой не иска грозна снимка да се разпространява сред непознати и някои хора може да са срамежливи в социалните медии. Публикуването на нещо без разрешение може сериозно да наруши нечия сигурност и поверителност. Отнасяйте се към нечий акаунт в социалните мрежи като към телефонния му номер и никога не го разкривайте без разрешението на лицето. Doxxing е сериозно престъпление, но ако сте небрежни, можете случайно да doxxirate някого.

Доксингът може да се определи като "акт на разкриване на нечия лична информация онлайн. Doxxing е форма на онлайн тормоз, която означава публично разкриване на нечие истинско име, адрес, работа или други идентифициращи данни. Doxxing се случва без съгласието на жертвата, с цел унижаване или тормоз над жертва. <https://www.avast.com/c-what-is-doxxing>

5. Ако не бихте го казали в реалния живот, не го казвайте онлайн

Не позволявайте на емоциите си да навлизат в онлайн комуникацията ви, независимо дали говорите с приятели или напълно непознати. Взаимодействието през екран може да ви накара да се почувствате непобедими и в най-лошия случай да изтрие социалния ви филтър. Когато думите ви са само завъртулки на компютър, е лесно да бъдете директни, неучтиви или конфронтационни. Въпреки това, тези завъртулки нараняват и имат силата да ви превърнат в трол или, още по-лошо, в кибертормоз.

Кибертормозът може да се дефинира като „акт на сплашване, заплашване или принуда на хора онлайн чрез социални медии, имейл, текстови съобщения, публикации в блогове или други цифрови или електронни методи. Наричан още дигитален тормоз, кибертормозът обикновено включва използването на унизителен, агресивен или заплашителен език. За да прикрият истинската си самоличност, кибертормозите често се крият зад фалшиви цифрови персони. <https://www.avast.com/c-cyberbullying>

6. Проверете фактите

Допускането на фактически грешки е неудобно и може да доведе до загуба на доверие във вас или до прекратяване на всякаква комуникация с вас. Да бъдеш добре образован е нещо, което хората естествено оценяват и да бъдеш подведен може да бъде доста разстройващо. Преди да публикувате фактически твърдения онлайн, направете задълбочено проучване. Изграждането на доверие с хората изисква бързо проучване и свързване към уебсайтове източници.

При проверката на фактите работи и обратното. Винаги проверявайте това, което хората казват, че е истина и преценявайте техните източници. Научете се да идентифицирате фалшиви уебсайтове, софтуер, новини и друга онлайн информация, за да се предпазите онлайн.

7. Уважавайте времето и границите на другите хора

Нормално е да изпитвате желание да споделите нещо страхотно с другите, но често изпращането по имейл на дълги филми или статии в YouTube на други може да стане досадно. Изберете моментите, които искате да споделите, или обосновайте защо мислите, че ще им хареса. Ако лицето не го провери или не докладва, не го приемайте лично; вместо това помислете, че може да имат различни вкусове или просто да са твърде заети.

Въпреки че може да се почувствате чудесно да изпратите дълъг текст или да извикате някого за нещо, което е сгрешил, това често е равносилно на спиране на някого на улицата и изнасяне на лекция. Не само човекът се чувства странно, но и се оказва натиск върху получателя и го разочарова. Онлайн комуникацията обикновено не е подходяща среда за обсъждане на трудни емоции, тъй като това може да застраши истинската връзка.

8. Поддържайте информацията актуална

Актуализирайте информацията в профила си, особено ако не поддържате връзка с много от бившите си колеги или приятели. Бързата актуализация е чудесен начин да уведомите някого, че все още държите на него, дори ако сте загубили връзка. Може да ви улесни да се свържете отново със стари приятели или може да предостави на някого отлично извинение да ви изпрати любезен поздрав или да предложи възможност за работа в мрежа.



9. Приспособете онлайн поведението си към сайтовете, които използвате
В различни ситуации са необходими различни поведения. Например, това как се държим с приятелите си може да не е подходящо в училище или на работа. Онлайн настройките са включени в приложението на този подход. В професионален мрежов сайт като LinkedIn, например, забележки, които са добре във Facebook, тук могат да се считат за неуместни.

10. Бъдете прощаващи

Правилата за интернет етикет може да са объркващи за другите, ние се учим на неетикет, докато вървим напред, затова е важно да прощаваме грешките, които другите правят онлайн, тъй като те просто може да не са наясно с правилата за интернет етикет. Всички сме наясно, че това, което казваме онлайн, те кара да го изживяваш постоянно и никой не иска погрешно тълкувано изявление да виси над него завинаги, затова е важно да проявяваме разбиране към другите.



Мини лекция: Онлайн поведение и безопасност

Онлайн поведение

Онлайн поведението се осъществява в интернет. Когато използваме интернет, ще използваме уеб браузър, за да ни отведе до желания уебсайт или да търсим информация.

Уеб браузърът е част от софтуера, който позволява достъп до World Wide Web. Известен е още като интернет браузър или просто браузър. Само с едно кликане можете да получите достъп до цялото човешко знание и да потърсите всяко запитване, което бихте могли да имате.

С уеб браузър можете бързо да преминавате между всеки уебсайт и да го разглеждате, подобно на това, че бихте разглеждали магазини за търговия на дребно, прекарвайки повече време в тези, които харесвате, преди да преминете към други.

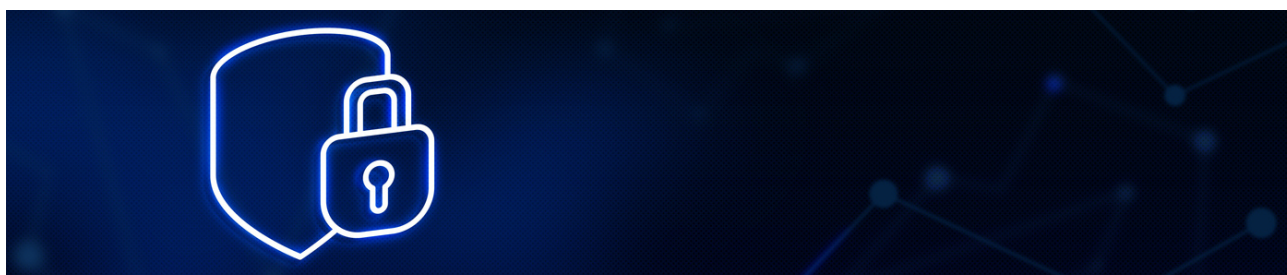
Примери за уеб браузъри /търсачки:

- Google Chrome
- Microsoft Edge
- Safari
- Mozilla Firefox
- Опера

Съставянето на имейли е важна част от нашата онлайн дейност. Позволява ни да комуникираме с другите ефективно и да търсим информация от други, например приятели, колеги от работата и бизнеса.

Когато съставяме имейли, не трябва да забравяме да сме учтиви и да следваме имейл нетикета:

- Включете тема, правилен начален и заключителен ред
- Познавайте аудиторията си – за официални имейли до колеги или бъдещи работодатели използвайте учтив и професионален език
- Бъдете кратки и коригирайте текста, за да се уверите, че няма граматически или правописни грешки



Изпращане и отговаряне на имейл

- Отговорете на всички въпроси или притеснения на подателя
- Потвърдете, че имейлът на получателя е правилен
- Бъдете внимателни, като използвате бутона Отговор на всички
- Ако е необходимо, защитете поверителността на получателите, като използвате полето за скрито копие (bcc).

Избягвайте да правите следните грешки:

- Писане с главни букви, които ДА ИЗГЛЕЖДАТ, ЧЕ ВИКАТЕ
- Отваряне на имейли или прикачени файлове от неизвестни или подозрителни податели
- Прекомерно използване на настройките за приоритет, висока важност или разписка
- Изпращане или препращане на лична или частна информация без съгласието на първоначалния подател
- Включване на ненужна информация или разминаване с целта на имейла
- Използване на емотикони или съкращения , т.е. :) или „хаха“, освен ако не пишете неофициално на приятели или семейство
- Абониране за неизвестни списъци за разпространение

Има различни ключови термини, които също трябва да знаете:

ОМРАЗА - публикуване и споделяне на омразно и предубедено съдържание срещу индивид, група или общност

НЕТИКЕТ – набор от правила за етикет, които човек трябва да спазва онлайн

ЧЗВ - Често задавани въпроси. Обикновено се предлага на уебсайтове, например магазини за онлайн пазаруване. Това са набор от въпроси, които са най-често задавани от други онлайн потребители и дават отговори на тях, за да ускорят процеса на намиране на информация. Първо можем да видим дали даден въпрос, който искаме да зададем, е в ЧЗВ, преди да изпратим имейл с молба за отговор . Най-вероятно въпросът, който искаме да разберем, е бил зададен преди това от други.

СПАМ - Спам е всяка непоискана комуникация, изпратена групово. Обикновено изпращан по имейл, спамът се разпространява и чрез текстови съобщения (SMS), социални медии или телефонни обаждания. Спам съобщенията често идват под формата на безобидни (макар и досадни) рекламни имейли.

Докато определението за спам е всяко непоискано съобщение, изпратено групово, спамене е актът на изпращане на тези съобщения. И човекът, който изпраща съобщенията, е а спамер .

ЕМОТИКОНИ - Емотиконът е символ, най-често използван в компютърно медираните комуникации, който има за цел да представи изражение на лицето, което съобщава емоционалното състояние на автора . Думата емотикон е комбинация от думите: емоция и икона.

онлайн безопасност

В интернет нищо не е лично и много уебсайтове имат капацитета да архивират или запазят вашата информация. Информацията, която оставяте след себе си, след като сте се включили в онлайн пространства като уебсайтове за социални мрежи или дискуссионни форуми, е известна като вашия „дигитален отпечатък“. Внимавайте с всяка лична информация или съдържание, което вие или други изпращате онлайн.

За да се предпазите, докато използвате социални медии, например Facebook, трябва да запомните:

- Проверете настройките си за поверителност
- Уверете се, че вашата лична информация е видима само до желаната от вас степен
- Бъдете внимателни, когато общувате или обменяте информация с други интернет потребители
- Избягвайте да добавяте непознати като „приятели“ в платформите на социалните медии.

Като потребители на интернет трябва да помним да използваме силни пароли, за да защитим нашите онлайн акаунти. Едно от най-важните неща, които можете да направите, за да защитите поверителността си, е да създадете силна, единствена по рода си парола за всеки акаунт. Сигурността ви е изложена на риск, ако използвате една и съща парола, за да влезете в няколко акаунта, като вашия акаунт в Google, профили в социални медии и уебсайтове за пазаруване.

Когато създавате парола, избягвайте да използвате пароли, които могат лесно да се познаят, например името ви, името на вашия домашен любимец, любимия ви цвят. Опитайте се да използвате комбинация от главни букви, цифри и специални знаци (! %\$? и т.н.)

Това важи и за вашия мобилен телефон, ако изисква парола. Опитайте се да избягвате използването на очевидни кодове като 1234



Кражба на самоличност възниква, когато някой получи вашата лична информация и я използва, за да се представя за вас, за да може да спечели финансово. Цялото ви име, рождена дата, адрес, банкова информация, пароли и пин кодове може да са взети заедно с вашата самоличност. Следователно киберпрестъпността може да се идентифицира като всички престъпни дейности, извършвани с помощта на компютри или интернет.

- Неоторизирани банкови транзакции, които не си спомняте да сте правили
- Подозрителни известия за влизане от вашите акаунти (имейл, социални медии, банки)
- Получени сметки за артикули, които не сте купили
- Обаждания от събирачи на дългове за сметки, които не сте отворили
- Липсващи сметки или друга липсваща поща, която обикновено получавате
- Получени медицински сметки за услуги, които не сте получили
- Отхвърлени заявления за заем



Как можем да предотвратим кражба на самоличност?

Лесно е да споделяте твърде много в социалните медии, тъй като това е мястото, където обикновено отиваме, за да отпразнуваме важните събития в живота и да прекараме време с хората, които обичаме (и хора с подобни интереси). Акаунтите в социалните медии са съкровище за хакери, които знаят какво да търсят, както и за други неясни лица, които искат да се възползват от личния живот на хората чрез doxxing или други тактики за тормоз. Първо актуализирайте настройките за поверителност на акаунтите си в социалните медии и след това ограничете кой може да вижда публикациите ви.

Редовно проверявайте банковите си извлечения за неоторизирани дейности. Възможността за намаляване на загубите нараства със скоростта, с която откривате измамните транзакции. Всичко, което не разпознавате, всякакви дублирани транзакции и всякакви чуждестранни такси, възникнали, докато не сте били в чужбина, са примери за странни банкови дейности.

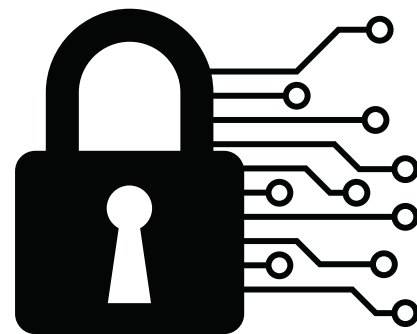
Бъдете наясно с измами, които използват фишинг. Фишингът е една от най-старите и добре познати измами в интернет. Можем да определим фишинг като всеки вид телекомуникационна измама, която използва социално инженерство трикове за получаване на лични данни от жертвите.

Има три компонента на една фишинг атака:

1. Атаката се извършва чрез електронни комуникации, като имейл или телефонно обаждане.
2. Нападателят се представя за лице или организация, на които можете да се доверите.
3. Целта е да се получи чувствителна лична информация, като идентификационни данни за вход или номера на кредитни карти.

Част II

Работна карта 1



Дайте 3 асоциации с думата "нетикет".

.....

Напишете какво свързвате с думата КИБЕРПРЕСТЪПЛЕНИЕ.

.....

Работна карта 2

Свържете израза с определението:

СПАМ

емоционални знаци, създадени главно
от препинателни знаци, напр. :-)

НЕТИКЕТ

колекция от въпроси и отговори,
обикновено използвани като ръководство

ХЕЙТ

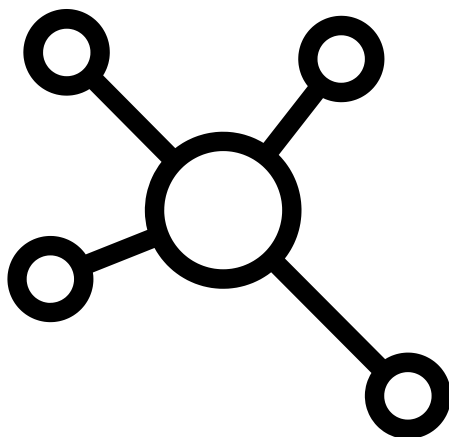
нежелани, непоискани, ненужни
електронни съобщения (e-mail)

FAQ

набор от правила за културно поведение в Интернет

ЕМОТИКОНИ

Обиждането, осмиването или унижаването на другите е едно
на формите на кибертормоз



Работна карта 3

Отбележете подходящите правила за онлайн поведение.

1. Създавам публикации, като се грижа за правилния правопис.
2. Внимавайте за непознати сайтове и връзки.
3. Споделям непроверена информация.
4. Противопоставям се на омразата.
5. Използвам ругатни.
6. Не използвам caps lock.
7. Пускам лични съобщения.

Посочете как ще се държите в дадена ситуация:

- някой ви обижда онлайн

.....

- вашият интернет е прекъснат

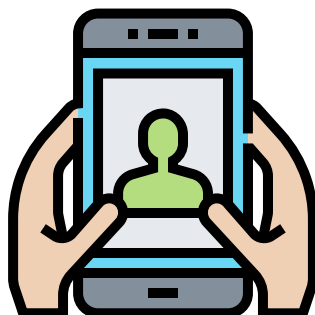
.....

- виждате "смешно" видео на ранен човек

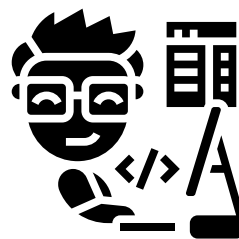
.....

- някой, когото сте срещнали онлайн, пита за вашия адрес

.....



Работна карта 4



Създайте свой собствен кодекс на нетикет.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Работна карта 5

Подредете правилно буквите въз основа на определенията:

Т А Р А В А - виртуален образ; графична, цифрова форма, в която потребителят се появява във виртуалния свят.

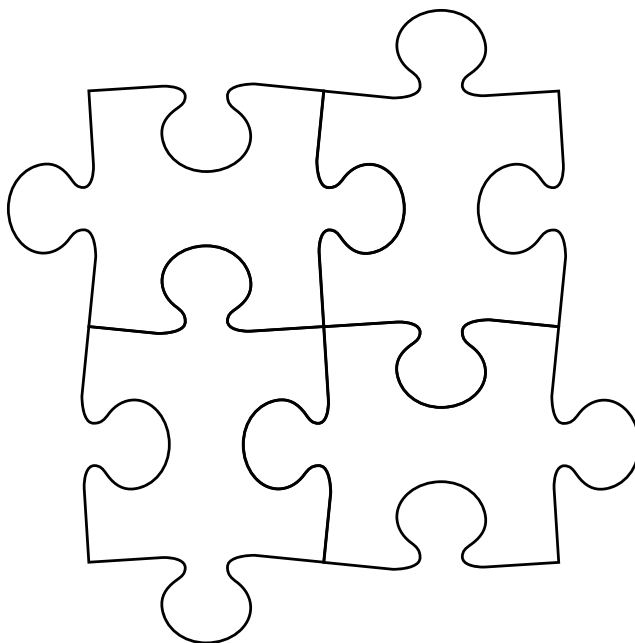
И К Н - потребителско име, псевдоним, псевдоним.

М П А С - нежелани, непоискани електронни съобщения, най-често с рекламен характер.

Г Б О Л - вид уебсайт, съдържащ отделно съдържание (често тематично), като записи, подредени хронологично.

Т Е Й Х - името на интернет "речта на омразата".

М М Е Е - снимка/графика с надпис, често с хумористична цел.



Работна карта 6

Напишете защо си струва да знаете правилата за писане на учтив и коректен имейл?

Дайте поне два аргумента.



.....

.....

.....

.....

Работна карта 7



Избройте предимствата/ползите от използването на Интернет:

.....

.....

.....

Избройте недостатъците/опасностите от използването на Интернет:

.....

.....

.....

Работна карта 8

Избройте имената на уебсайтове/услуги/уеб портали, които познавате:

- Къде можете да намерите приятели и да общувате с тях

.....

- с неограничен брой музика и музикални видеоклипове

.....

- С НОВИНИ

.....

- Интернет търсачка

.....



Работна карта 9

Номерируйте от 1 до 6 кои браузъри са били използвани най-често от потребителите в света през 2021 г.? (1- най-рядко, 6- най-често).

.....Safari – 19,22%

.....Opera – 2,34%

.....Google Chrome – 64,06%

.....Samsung Internet – 2,8%

.....Microsoft Edge – 4,19%

.....Mozilla Firefox – 3,91%

Работна карта 10

Изберете и обоснете коя от паролите смятате за най-сигурна?

- qwerty12
- Alaa1959
- Z#scw.A9aW2!
- 12345678

.....

.....

.....

.....

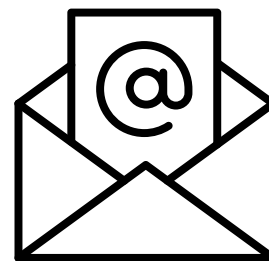
.....

.....

.....



Част II



Упражнение 1

Имейлът е електронно писмо и ние го изпращаме чрез електронна поща. Създайте своя собствена електронна поща, като използвате правилата по-долу. Съобщението е покана за рожден ден.

1. В горната част въведете имейла на получателя (пример: anet78@gmail.com).
2. В темата напишете какво е вашето съобщение.
3. В началото започнете с обръщение към адресата.
4. Редактирайте съдържанието.
5. Напишете всяко следващо важно нещо на нов параграф.
6. Поставете прощална фраза и подпишете.

Ново съобщение
Адресат
Тема
Изпрати

Упражнение 2

Как да редактирам имейли?

Попълнете пропуските с думите от карето под текста.

В началото на електронната кореспонденция не използвам думата не използвам, защото изразява викане, недоволство или подканяне и се третира като неучтиво. Преди да изпратя, не забравям да проверя дали всички съответни документи са прикачени, затова не забравям за Обръщам внимание на правопис и учтивост. Опитвам се да не включвам в имейла си, защото е трудно да се чете такъв текст. В официалната електронна комуникация е недопустимо използването на несериозни имейл адреси. По-добре да ги смените....., сигурен и универсален имейл адрес. Третирам електронната поща като

ФРАЗА	ОФИЦИАЛНО	ТРАДИЦИОННО	ПРИКАЧЕН ФАЙЛ
САМО ГЛАВНИ БУКВИ	ЗДРАВЕЙ	ПЕЧАТНИ ГРЕШКИ	ПРАВИЛНО

Упражнение 3

Намерете и маркирайте грешките, скрити в имейла по-долу.

Ново съобщение
transport@op.pl
регистрация
Здравейте Наскоро видях обява за работа. Изпращам автобиографията си. Мисля, че ще ви е интересно. Ще добавя, че тази работа е много важна за мен. Моля за контакт. Томас
Изпрати

Въз основа на имейла по-горе, моля, напишете имейла правилно.

Ново съобщение
Изпрати

Упражнение 4

Свържете името на страницата с нейното описание, като въведете правилните числа в празните полета.

1.	YOUTUBE		има 500 милиона активни потребители дневно. Това е "визуална" социална медийна платформа, тъй като е насочена към споделяне на снимки и видеоклипове. 72% от потребителите казват, че са закупили продукт, рекламиран в приложението.
2.	FACEBOOK		безплатен сайт за социални мрежи, който предоставя услуга за микроблогинг, която позволява на потребителите да изпращат и четат така наречените туитове. Туит е кратко, не надвишаващо 280 знака, текстово съобщение, което се показва на страницата на потребителя.
3.	TWITTER		мобилно интернет приложение, чиято основна функционалност е възможността за изпращане на видео материали с продължителност до 60 секунди. Брой потребители припл. 1,5 милиарда, 700 милиона го използват всеки ден.
4.	INSTAGRAM		услуга, собственост на Google, благодарение на която интернет потребителите могат да качват и възпроизвеждат филми и музика безплатно. Освен това ви позволява да ги оценявате и коментирате. Потребителите на услугата могат също да създават свои собствени канали и плейлисти.
5.	TIKTOK		сайт за социални мрежи, в който регистрираните потребители могат да създават мрежи и групи, да споделят съобщения и снимки и да използват приложението. 1,59 милиарда потребители използват този сайт всеки ден.

Упражнение 5

С помощта на търсачката

Използването на интернет ни позволява да търсим информация. Най-популярната търсачка е Google. Въвеждането на думи за търсене се основава на някои правила. Това са:

1. Регистърът на буквите в при търсене няма значение. Google не прави разлика между главни и малки букви.
2. Търсачката е чувствителна към правописни грешки, при очевидни грешки ще ви каже правилния правопис.
3. Google търси страници, които съдържат всички думи, изброени в думата за търсене. Следователно, ако искате да стесните резултатите, въведете повече думи, напр. вместо "зъболекар", въведете "зъболекар Лондон".
4. Терминът за търсене трябва да е прост, не използвайте пълни изречения и съюзи. Вместо търсенето "информация за курсове по бродирание за възрастни хора в Краков" въведете "курсове по бродирание за възрастни хора в Краков"
5. Ако въведете дума за търсене в кавички, напр. „Къщи в Лондон“, търсачката ще покаже само тези страници, където се намира точно това търсене, няма да промени думата за търсене, няма да вземе предвид пропуски и т.н.

Използвайки горната информация, напишете предложения, които ще въведете в търсачката, когато искате да търсите:

- педиатър във вашия район

.....

- закупуване на нова кола

.....

- проверете времето във вашия град

.....

- Биография на Пикасо

.....

- любима песен

.....

- телефонен номер на вашата банка

.....



Упражнение 6

Довършете изреченията. Изберете един от дадените отговори.

- Силната парола трябва да съдържа мин. (5 / 8 / 27) знака.
- Сертификат (https:// / http://) гарантира сигурността на уебсайта.
- Всеки имейл адрес има символ (# / @ / *).
- Най-популярната търсачка е (Safari / Opera / Google).
- Имейл от Google е (o2 / Gmail / Outlook).
- Възможно е да редактирате PDF файлове в браузъра (да / не).
- Методът, използван от киберпрестъпниците за изнудване на чувствителни данни, е (фишинг/тролинг/спам).
- Интернет речта на омразата се нарича (вирус / омраза / трол).
- Хакване, което чрез нарушаване на сигурността позволява дистанционен незаконен достъп до нечий компютър или телефон се нарича.....(хакване/тормоз/киберпреследване).
- Програмата за защита на устройство с достъп до интернет е (Google, антивирусна програма, facebook).



Упражнение 7

Изберете лицата/институциите, които ще уведомите в случай на предполагаема киберпрестъпна атака срещу вас.

- а) семейство
- г) съд
- б) приятели
- д) офис
- в) полиция
- е) друго (моля, уточнете).....



Упражнение 8

Грижа се за правилното онлайн поведение

Добавете към дадените букви 2 изрази, започващи с дадената буква и свързани с използването на интернет/компютър/смартфон, напр. С - СПАМ.

Н

Е

Т

И

К

Е

Т



Упражнение 9

Разширете дадената идея, като се позовавате на подходящо поведение в Интернет.

„Уважавайте времето на другите хора“

.....
.....

„Бъдете добре възпитани“

.....
.....

"Не кради"

.....
.....

"Бъди отговорен"

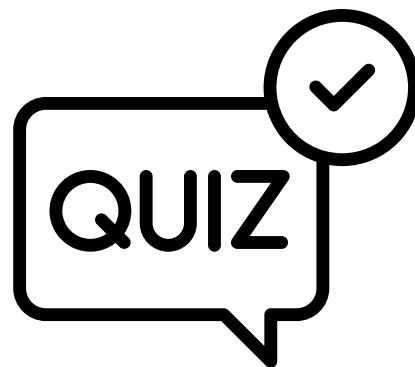
.....
.....



Упражнение 10

Резюме – Мини викторина

Изберете верният отговор:



1. Какво е онлайн хейт?

- а) вид компютърен вирус
- б) това е спам
- в) агресивен коментар

2. Някой, който тролва:

- а) изпраща нежелано съдържание
- б) опитва се да започне спор
- в) разказва вицове

3. Каква информация ще предоставите онлайн?

- а) парола
- б) адрес
- в) интереси

4. Трябва ли да предоставя паролата си за електронна поща, ако получа имейл с искане за нея?

- а) да, разбира се
- б) не, абсолютно не
- в) да, но само ако е спешно

5. Какви програми ви позволяват да използвате интернет по-безопасно?

- а) комуникатори
- б) антивирусни програми
- в) презентационен софтуер

БРАВО!

IV ЗАКЛЮЧЕНИЕ ОТ РАБОТИЛНИЦАТА (20 MIN.)

В края на семинара ръководителят на семинара трябва да попита дали има въпроси или съмнения.

Попитайте групата:

- Какво ти хареса най-много?
- Какво ще се промени в работилницата?
- Какво ви изненада най-много?

Групата трябва да бъде благодарена за активното участие в семинара и поканена да попълни въпросника за оценка. Накрая трябва да бъдат раздадени сертификати за участие в семинара.



✓ ВЪПРОСНИК ЗА ОЦЕНКА



СЦЕНАРИЙ I || НЕТИКЕТ

УВАЖАЕМИ УЧАСТНИКО,
НАДЯВАМЕ СЕ, ЧЕ РАБОТИЛНИЦАТА Е БИЛА ИНТЕРЕСНА ЗА ВАС И
МОЖЕ ДА ВИ НАУЧИ НА МНОГО ИНТЕРЕСНИ НЕЩА. БИХМЕ ИСКАЛИ ДА
ПОЛУЧИМ ОБРАТНА ВРЪЗКА ОТ ВАС, ТАКА ЧЕ ЩЕ ВИ БЪДЕМ МНОГО
БЛАГОДАРНИ ЗА ВАШЕТО ВРЕМЕ И ЗА ПОПЪЛВАНЕТО НА ВЪПРОСНИКА
ПО-ДОЛУ.
ВЪПРОСНИКЪТ Е АНОНИМЕН.

**1. РАБОТИЛНИЦИТЕ ПОЗВОЛИХА ЛИ ВИ ДА ПОЛУЧИТЕ ОТГОВОРИ НА
ВЪПРОСИТЕ, КОИТО СА ВЪЗНИКНАЛИ В ЖИВОТА ВИ?**

☐ КАТЕГОРИЧНО ДА ☐ ПО-СКОРО ДА ☐ ПО-СКОРО НЕ ☐ КАТЕГОРИЧНО НЕ

**2. РАБОТИЛНИЦАТА ДАДЕ ЛИ ВИ ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ И ТЕХНИКИ ЗА РАБОТА В
МРЕЖИ?**

☐ КАТЕГОРИЧНО ДА ☐ ПО-СКОРО ДА ☐ ПО-СКОРО НЕ ☐ КАТЕГОРИЧНО НЕ

**3. РАБОТИЛНИЦИТЕ ЛИ ВИ ПРЕДОСТАВИХА ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ, КОИТО МОЖЕ
ДА ВИ ПОМОГНАТ ДА ПРЕВЪЗМОГНЕТЕ СЦЕНИЧНАТА ТРЕСКА, СВЪРЗАНА С
КОНТАКТИТЕ ВИ С ГРУПАТА?**

☐ КАТЕГОРИЧНО ДА ☐ ПО-СКОРО ДА ☐ ПО-СКОРО НЕ ☐ КАТЕГОРИЧНО НЕ

4. КОЯ ЧАСТ ОТ РАБОТИЛНИЦАТА ВИ ХАРЕСА НАЙ-МНОГО И ЗАЩО?

.....

.....

5. ИСКАТЕ ЛИ ДА УЧАСТВАТЕ В ДРУГИ ТЕМАТИЧНИ РАБОТИЛНИЦИ?

☐ ДА ☐ НЕ

6. АКО ДА, МОЛЯ, ИЗБРОЙТЕ ТЕМИТЕ, КОИТО ЩЕ ПРЕДСТАВЛЯВАТ ИНТЕРЕС ЗА ВАС.

.....

.....

7. СПОДЕЛЕТЕ ВАШИТЕ РАЗМИСЛИ И КОМЕНТАРИ

.....

.....

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВАШИЯ ПРИНОС.



Develop Your
Creativity

СЕРТИФИКАТ

ПОТВЪРЖДАВА СЕ, ЧЕ

.....
(ТРИ ИМЕНА)

ВЗЕ УЧАСТИЕ В РАБОТИЛНИЦАТА
"НЕТИКЕТ"

РАЗВИВАЙТЕ КРЕАТИВНОСТТА СИ
ЕРАЗЪМ + ПРОЕКТ С № 2020-1-PL01-KA227-ADU-095783

РЪКОВОДИТЕЛ НА РАБОТИЛНИЦАТА:

МЯСТО:

ДАТА:



Съфинансирано от
Европейския съюз